

2. Wszystkie powyższe cechy są reprezentowane w Bydgoszczy i Toruniu, ale stan rozwoju wielu z nich jest niższy, niż w innych siedzibach województw, co powoduje, że zarówno miasta te (jako stolice województwa), jak i cały region, są mniej atrakcyjne i mniej konkurencyjne od wielu pozostałych. W aspekcie funkcji regionalnych (wojewódzkich) teza o niesatysfakcjonującym poziomie rozwoju wynika z porównania stanu rozwoju Bydgoszczy i Torunia na tle pozostałych miast wojewódzkich (w zakresie oferty poszczególnych ośrodków wojewódzkich dla mieszkańców regionu).
3. Wśród 18 stolic województw w Polsce, Bydgoszcz z liczbą mieszkańców (2018) 350,2 tys. lokuje się na 8., a Toruń z liczbą mieszkańców 202,1 tys. – na 12. pozycji. Łączna liczba mieszkańców obydwu stolic województwa kujawsko-pomorskiego przewyższa o kilkanaście tysięcy liczbę mieszkańców Poznania, co oznacza, że pod względem liczby mieszkańców ośrodków stołecznych, kujawsko-pomorskie lokuje się na 5. pozycji w kraju.
4. Łączny potencjał Bydgoszczy i Torunia pozwolił na uznanie w przyjętej w 2010 roku i nadal obowiązującej KPZK 2030 stolic województwa kujawsko-pomorskiego za jeden z węzłów metropolii sieciowej w Polsce, co oznacza potwierdzenie znaczenia zespołu obydwu miast jako ośrodka ważnego także z punktu widzenia rozwoju całego kraju. Ośrodki metropolii sieciowej stanowią drugi (po ośrodku stołecznym) najwyższy poziom hierarchiczny. Tym samym rola i znaczenie traktowanych łącznie Bydgoszczy i Torunia w kształtowaniu rozwoju kraju, były postrzegane na takim samym poziomie, jak aglomeracji śląskiej, aglomeracji trójmiejskiej, Lublina, Łodzi, Poznania, Szczecina, Wrocławia. Ulokowanie stolic województwa kujawsko-pomorskiego jest zarówno dla tych miast, jak i województwa – nobilitujące, ale jednocześnie wiąże się z oczekiwaniem ich określonej roli w stymulowaniu rozwoju kraju.
5. Istotną słabością stolic województwa kujawsko-pomorskiego jest mniejsza konkurencyjność ich gospodarek wynikająca między innymi z niskiego poziomu przedsiębiorczości ogółem (wśród 18 miast wojewódzkich, Toruń zajmuje 16., a Bydgoszcz 17. pozycję z wskaźnikami na poziomie około 1200-1300 podmiotów na 10 tys. mieszkańców; większość miast notuje wskaźniki około lub ponad 1500, a najlepsze ponad 2000. Co ważne – i Bydgoszcz, i Toruń notują wolniejszy wzrost przedsiębiorczości a więc dysproporcje rosną), ale w jeszcze większym stopniu z niskiego stopnia umiędzynarodowienia, niskiej innowacyjności czy słabej dostępności zewnętrznej. W zakresie powiązań międzynarodowych ważny jest stopień zaangażowania kapitału zagranicznego wśród działających na terenie miast podmiotów gospodarczych. Pod względem liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego oraz wartości kapitału zagranicznego w przedsiębiorstwach liczonej względem liczby mieszkańców zarówno Bydgoszcz jak i Toruń zajmują wśród osiemnastu miast wojewódzkich lokaty w drugiej połowie listy. W zakresie wartości kapitału zagranicznego/1 mieszkańca miasta kujawsko-pomorskiego również zajmują niższe pozycje, a tendencja zmian jest niekorzystna ze względu na szybszy wzrost innych miast. W zakresie innowacyjności gospodarki mierzonej liczbą podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie sekcji uznawanych za innowacyjne⁴⁷, miasta stołeczne kujawsko-pomorskiego nie tylko daleko odbiegają od wartości osiągniętych przez czołowe największe miasta, ale są również mniej konkurencyjne niż inne miasta porównywalne pod względem chociażby liczby ludności. Dodatkowo dynamika zmian w tym zakresie jest niekorzystna (Bydgoszcz notuje drugi najmniejszy wzrost wśród wszystkich miast wojewódzkich). Podobnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja miast stołecznych kujawsko-pomorskiego w udziale podmiotów działających w sekcjach uznawanych za innowacyjne w stosunku do wszystkich podmiotów działających w mieście. Bydgoszcz i Toruń odznaczają się znacznie mniejszym ich udziałem (odpowiednio 24 i 26%) od miast największych – o ponad 10 pkt procentowych, ale też mniejszym od miast położonych we wschodniej części kraju.
6. W kontekście dostępności międzyregionalnej należy podkreślić posiadanie portu lotniczego, należącego do kategorii portów małych, ale szybko zwiększających liczbę pasażerów. Niestety słabością portu jest mała liczba obsługiwanych destynacji. Wizerunkowo bardzo niekorzystny jest fakt pomijania portu w Bydgoszczy przez narodowego przewoźnika PLL LOT, który na przestrzeni ostatnich lat tylko okresowo uruchamia niewielką liczbę połączeń, nieporównywalną do oferty dla innych polskich miast. Obydwie siedziby województwa są wciąż bardzo słabo dostępne za pomocą dróg najwyższych rang (efekt opóźnień w realizacji planów rządowych). Niestety słabo wygląda także

---

⁴⁷ Sekcje J,K,L,M wg polskiej Klasyfikacji Działalności 2007